

33ste zondag door jaar A

Mt. 25, 14-30

De parabel van de talenten die we net hoorden, lijkt eigenlijk meedogenloos, en die laatste dienaar lijkt gelijk te hebben: die heer is een hard mens, hij kent geen barmhartigheid. Ga maar eens na: om te beginnen worden de talenten ongelijk verdeeld. Dat lijkt al niet eerlijk. Alles komt blijkbaar aan op rendement: de harde wet van het bedrijfsleven. En als klap op de vuurpijl komt de minstbedeelde er ook nog eens het slechtst vanaf. I.p.v. van medelijden omdat hij maar 1 talent had, wordt hem dat ook nog eens afgepakt. Dat alles maakt dat deze parabel eerder in het harde kapitalisme lijkt thuis te horen dan in het Evangelie. En toch staat hij er. Waarom?

Bijbelkenners gaan er vanuit dat Matteüs zijn Evangelie schrijft voor een kerkgemeenschap die wat moe geworden is, waar de fut uit is. Men gaat het allemaal wat gemakkelijker nemen. M.a.w. deze parabel zou een waarschuwing zijn om de mensen wakker te schudden.

Nu zoudt ge u kunnen afvragen bij deze parabel: is schrik aanjagen dan toch een goed middel om het Evangelie te verkondigen, om mensen terug bij de les te brengen? Het idee van: 'Wacht maar, eens komt de tijd dat die heer afrekening houdt, en dan kunt ge maar beter niet met lege handen staan'. Maar eigenlijk is dat al te ver geredeneerd. Deze parabel laat in feite iets anders zien: dat we allemaal grootmeesters zijn in het omzeilen van onaangename waarheden.

Dat die heer vruchten opeist als we voor hem verschijnen is een onontkoombare waarheid. We horen dat misschien wel niet graag, maar het is wel zo. Maar het is alleen als ge die waarheid loskoppelt van de rest, dat de parabel hard en meedogenloos wordt. En dat is wat die laatste dienaar doet: hij is bang voor die strenge heer die eindafrekening houdt.

Maar hij vergeet daarbij in feite één belangrijke vraag te stellen: 'Waar heb ik dat talent vandaan?' Toegegeven: het is er maar één, maar hij heeft het niet zelf verdiend: hij heeft het gekregen.

Met andere woorden: die dienaar vergeet dat hem bij het begin iets werd toevertrouwd, zomaar; hij vergeet dat hij bij het begin het vertrouwen heeft gekregen van zijn heer. Of nog anders gezegd: de mildheid van die heer, die bij de eindafrekening lijkt te ontbreken, was er al in het begin, bij de zaaitijd, toen die dienaar zijn talent kreeg. En juist omdat hij dat toen heeft gekregen, zal hij ook moeten geven. Zijn grootste fierheid zou erin moeten bestaan dat hij meer kan teruggeven dan hij gekregen heeft. Want daarmee had hij kunnen bewijzen dat hij het vertrouwen dat die heer in het begin in hem stelde, inderdaad waardig was.

De angst voor de eindafrekening in de parabel, die symbool staat voor de eindafrekening die wij zullen kennen als we ons leven teruggeven aan God, mag hopelijk weggenomen worden door het vertrouwen van het begin. Toen heeft die heer zomaar zijn bezit toevertrouwd aan zijn dienaren. En van wie toen veel

gekregen heeft, mag die heer des te meer terugverwachten. Die laatste dienaar had al geen vertrouwen bij het begin. Aan het einde heeft hij er zeker geen meer. Hem wordt dan ook helemaal ontnomen wat hij toen ook al niet had.

Die talenten zijn een beeld van het leven: we hebben het allemaal gekregen om er iets mee te doen. En dat is ook de verantwoordelijkheid die bij dat geschenk hoort: probeer er iets van te maken. En ook al lijkt een ander dan misschien meer mogelijkheden, meer talenten te hebben: daar gaat het niet om. Kijk niet naar wat ge niet hebt of niet kunt, want dan wordt ge blind voor datgene wat wel binnen uw mogelijkheden ligt.

Met het leven, heeft God ons ook zijn vertrouwen gegeven. En het minste wat we daarop kunnen antwoorden is: werken met de mogelijkheden die we in het leven gekregen hebben, zonder ze te begraven. Amen.

Johan Goris, pastoor